

Väriä valokuvaan!

OPIMUS

Johdanto

OPIMUS
JUNIOR

Tässä työpajassa käytetään värikalvoja luomaan erikoisefektejä valokuvauksessa.

Kesto: 1-2 tuntia

Kohderyhmä: 7-15 -vuotiaat

Avainsanat: valo, valokuvaus, värit, valon fysiikka, erikoisefektit, värikalvot, filtit

Väriä valokuvaan

Valokuvatessa valon laatu ja luonne määrittävät sen, minkälaisena kuvan kohde tallentuu valoherkälle kennolle tai filmille.

Keskipäivän kirkas auringonpaiste tekee jyrkkiä varjoja. Aamu- tai ilta-auringossa kaikki värjäytyy pehmeillä punertavilla sävyillä. Sumuisella säällä on vaikea nähdä tarkasti.

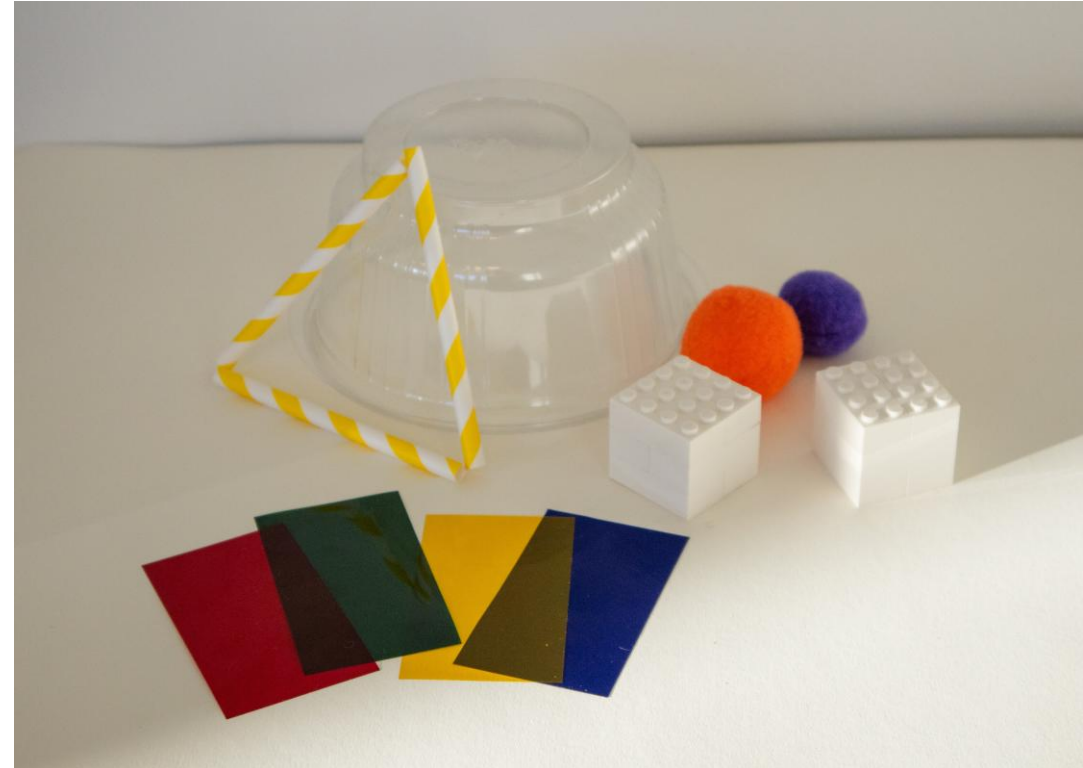
Voit itse luoda värejä, varjoja ja sumuisia pintoja kuviin käyttäen kotoa löytyviä apuvälineitä.

Tarvikkeet ja valmistelut

Välineistö:

- Kuvauslaite (kamera, puhelin, tabletti yms.)
- Läpinäkyviä värikalvoja, muoviesineitä tai lasia.
- Auringonvalo tai riittävän kirkas valonlähde (voimakas taskulamppu, kirkasvalolamppu, työmaalamppu, otsalamppu)

Värikalvot ja muovit

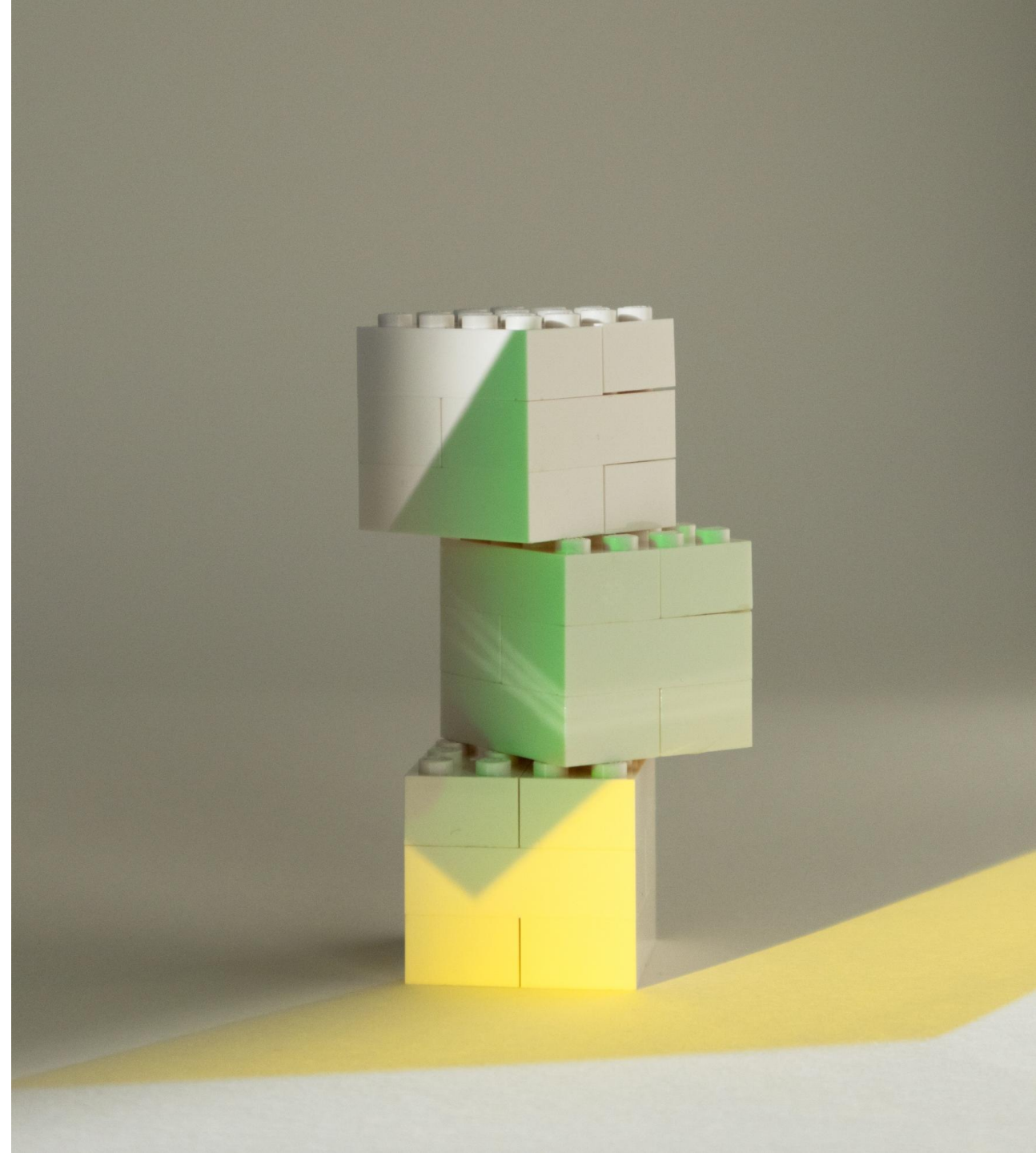
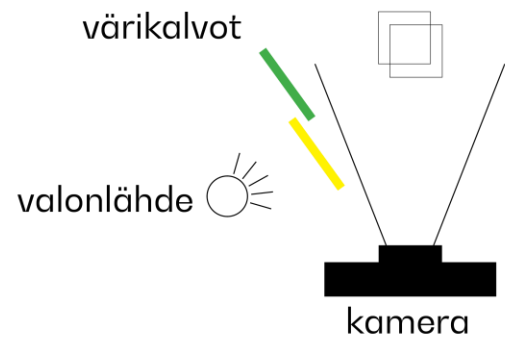
Läpinäkyvillä värikalvoilla voit luoda hauskoja efektejä valokuvuihin.

Voit käyttää mitä vaan läpikuultavaa materiaalia, kuten silkkipaperia, muovipusseja tai muovitaskuja. Voit myös tehdä itse värikalvoja värittämällä kirkasta muovia vedenkestävällä tussilla.

Värimaalaus

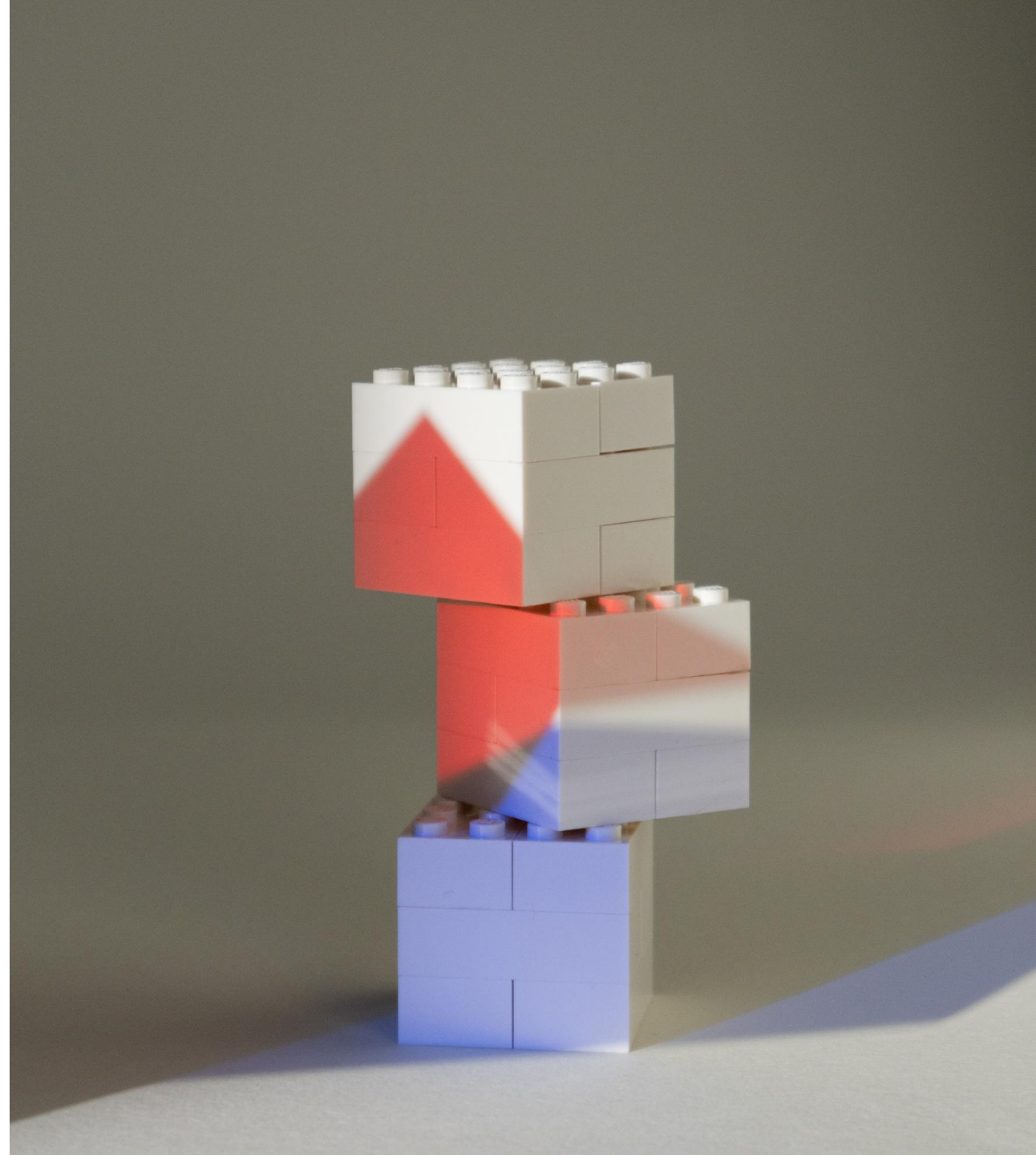
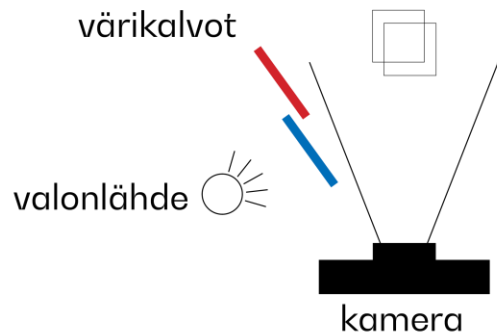
Pidä värikalvoa kuvan ulkopuolella, mutta niin että valo tulee kuvaan kalvon läpi. Näin saat ”maalattua” kuvan kohteen värivalolla.

Värimaalaus

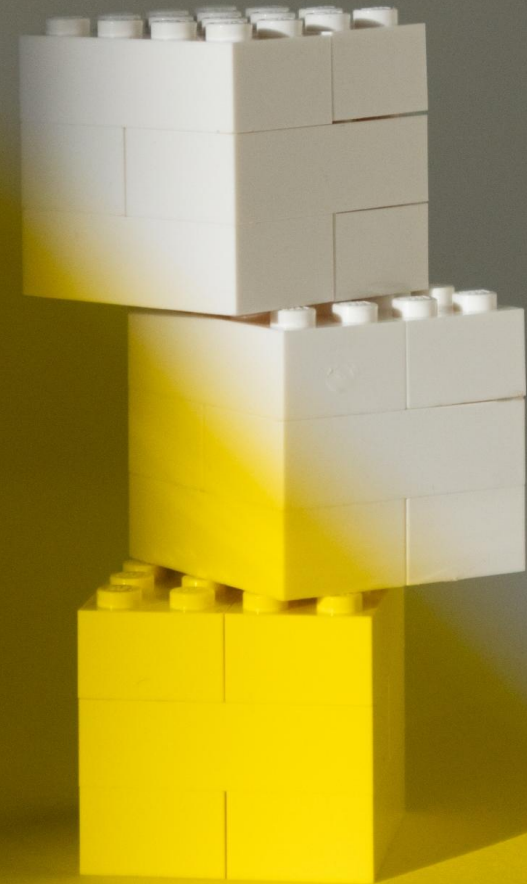
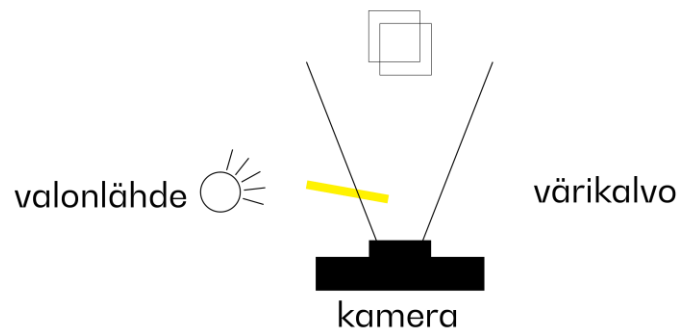
Eri väreillä saat luotua tunnelmia kuvaan. Kellertävät, lämpimät sävyt lisäävät valoisuutta kuvassa. Sinertävät, viileät sävyt tekevät kuvasta kylmemmän ja etäisemmän.

Vinkki: jos sinulla on jalusta käytettävissä, voit asettaa kameraan pitkän valotusajan, ja maalata värikalvolla kuvan eri osia liikuttelemalla kalvoa. Varo ettei kamera vahingossa liiku.

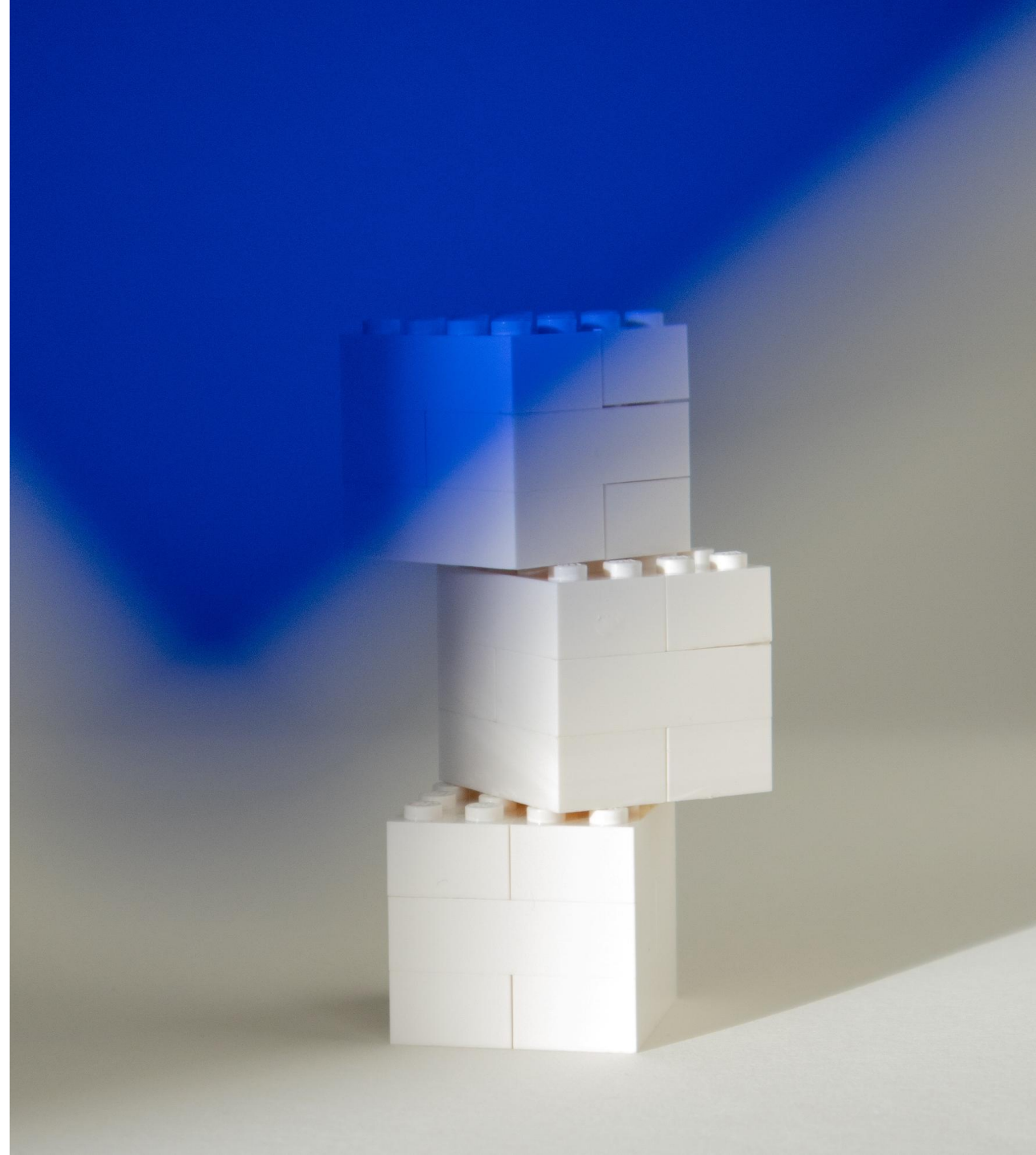
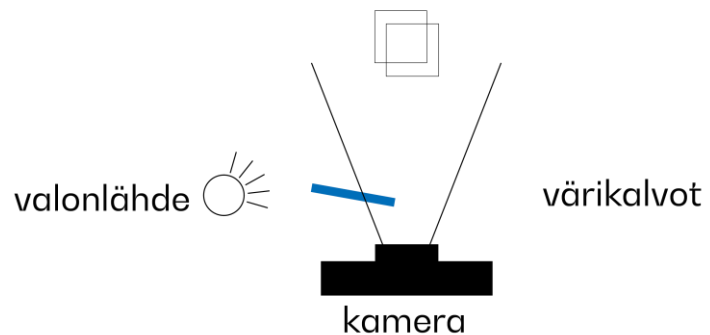
Väripinnat

Pidä kalvoa kameran edessä peittäen sillä osan ruudusta. Näin voit luoda kuvaan tasaisen värialueen.

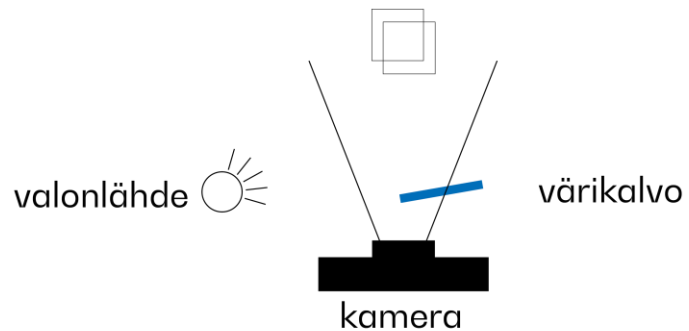
Väripinnat

Värialueen reunan pehmeys vaihtelee sen mukaan miten lähellä kalvo on kameran objektiivia. Hyvin lähellä objektiivia raja on pehmeä, kauempana tarkempi.

Väripinnat

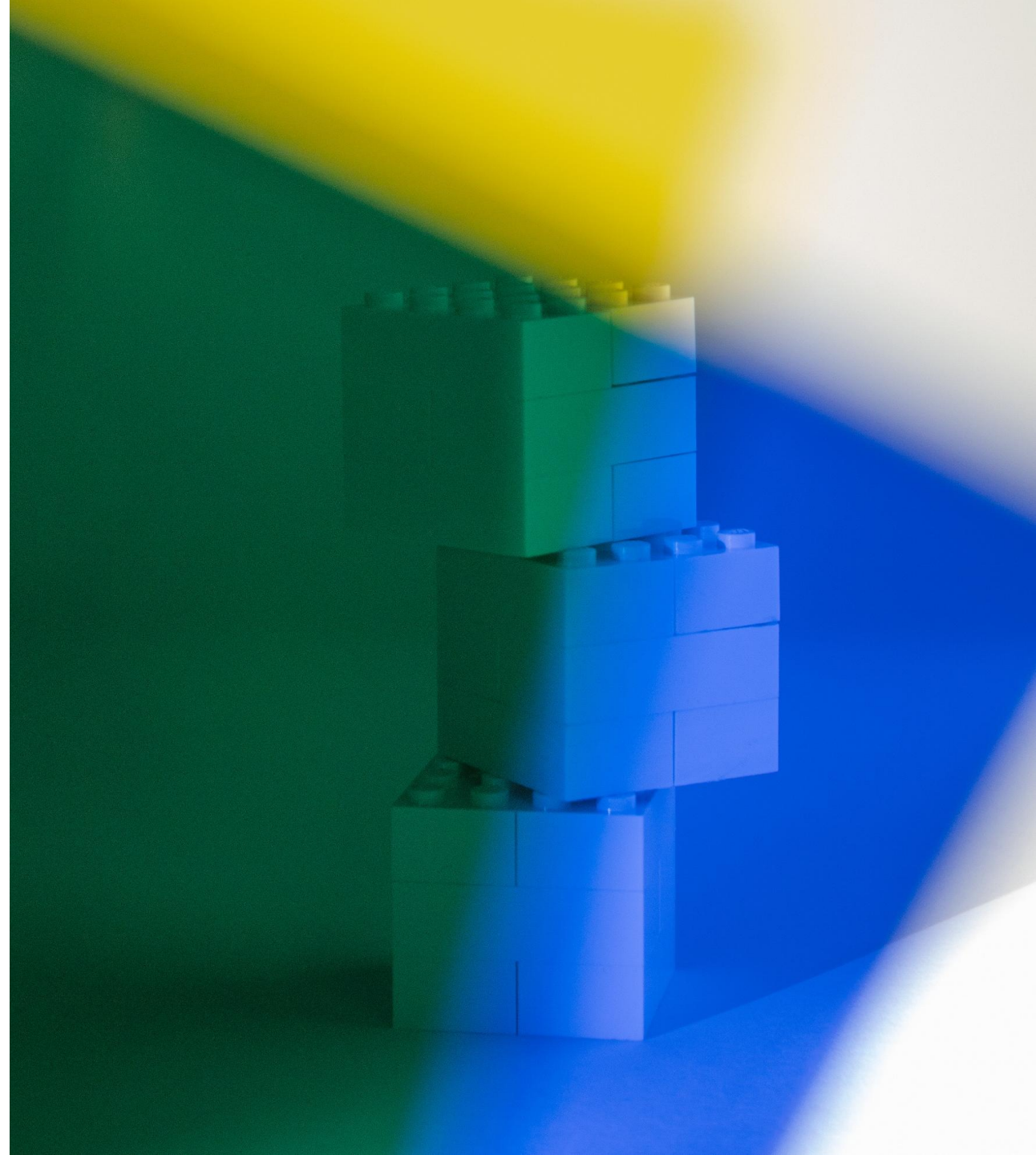
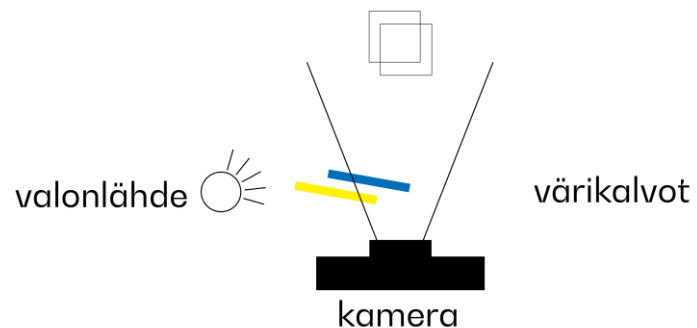
Jos kuvattavat asiat ovat värillisiä, kalvo värjää ne noudattaen additiivista värien sekoittumista. Keltainen esine näyttää vihertävältä sinisen värikalvon avulla.

Väripinnat

Asettamalla värikalvoja päällekkäin, voit saada uusia värejä. Kun keltainen ja sininen kalvo ovat päällekkäin, ne tekevät vihreän värialueen.

Vinkki: Päällekkäiset kalvot eivät läpäise valoa enää yhtä hyvin kuin yksinkertaiset kalvot ja kuva voi jäädä hämäräksi. Käytä useampaa kalvoa vain kirkaassa valossa.

Muovit tai lasit

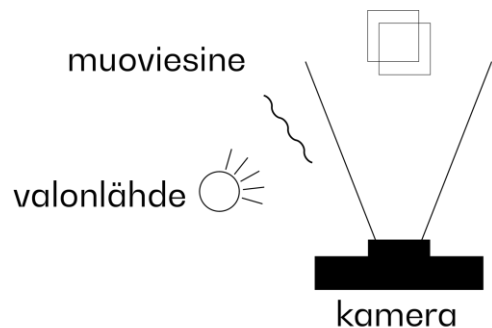
Läpinäkyvät muovi- ja lasiesineet vääristävät valon kulkua, ja se näkyy kirrkaassa valossa niin, että varjoihin muodostuu kuvioita.

Muovit tai lasit

Kuviolliset varjot voivat luoda mielenkiintoisia pintoja ja muotoja kuvattaviin kohteisiin

Vinkki: muovin sijaan voit käyttää myös lasia tai vaikkapa laittaa vesilasiin vettä ja kokeilla minkälaisia kuvioita siitä syntyy.

Kuva ilman muoviesinettä.

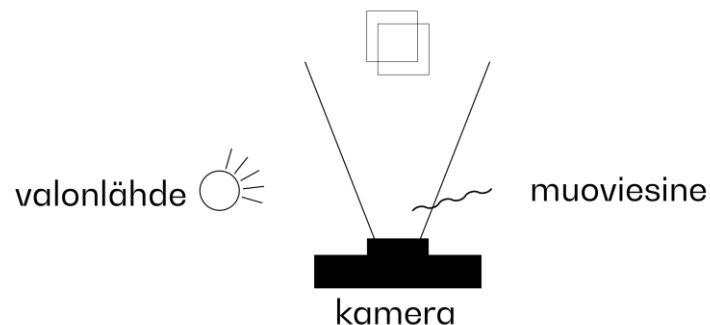
Muoviesine valonlähteen edessä tekee raitamaisia varjoja esineen pintaan.

Muovit tai lasit

Kuvaamalla muoviesineen läpi, myös kuvattavat kohteet näyttävät vääristyvän.

Vinkki 1.: peitä muoviesineellä vain osa kuvan kohteesta, niin näyttää kuin se olisi liikahtanut

Vinkki 2.: tarkenna kameralla ensin kuvattavaan kohteeseen, ja vasta sen jälkeen tuo muoviesine kameran eteen. Näin tarkennus kuvan kohteessa säilyy.

Tehtävä:

Kevät paperilla

- Tee keväinen asetelmakuva käyttäen valkoista A4 paperia ja värikalvoefektejä.
- Taittele ja/tai leikkaa paperista keväisiä muotoja. Tee niistä sommitelma. Ota sommitelmasta kuvia värikalvojen avulla.
- **Vinkki:** voit käyttää taittelematonta A4-paperia kuvan taustana. Jos se on liian pieni, teippaa useampi paperi yhteen.

Tiesitkö että...

Aalto-yliopistossa voi opiskella valon ominaisuuksia sekä taiteen että fysiikan näkökulmista.

Valokuvataiteen maisteriopinnot:

<https://www.aalto.fi/fi/koulutustarjonta/valokuvataiteen-maisteri>

Optics and photonics –tutkimusryhmä:

<https://www.aalto.fi/en/department-of-applied-physics/optics-and-photonics>

Lähteet

Kuvat: Maija Savolainen, 2026

Jaa kuva:

#AaltoJunior
#kokeilekotona

Iloisia kuvaushetkiä!

Aalto-yliopisto Junior 2026